

A Vese Világnapja 2021 évi vezető témája

2021. március 11.

TELJES ÉLET

VESEBETEGSÉGGEL

A „teljes élet”

- relatív fogalom, mást és mást jelent életkor, testi állapot és lelki-kulturális beállítottság szerint. Munka- és szabadidős aktivitás együttese, családi-baráti kapcsolatok, a testi-lelki egyensúly „teljessége”.
- a krónikus vesebetegek jelentős része súlyos, többszervi és több-rendszeri, halmozottan beteg, ún. multimorbid állapotú
- Rendszerint magas vérnyomás, diabétesz, megelőző szívinfarktusok és/vagy agyi károsodás, verőérbetegség együttese
- Mindehhez sajnos szintén gyakran jelentős szociális hátrányok társulnak (egyedüllét vagy egy szintén beteg társsal való együttélés).
- Élet-egyensúlyuk törékenységét gyakran a rendszeres dialízis kezelés indítása hozza felszínre, **testi-lelki támogatást igényelnének**, ha nem is a teljes, de legalább az elviselhetőbb élet viteléhez
- **Szervezett, célzott pszichoszociális ellátásuk egyelőre megoldatlan.**

A krónikus vesebetegek „betegség-terhei”

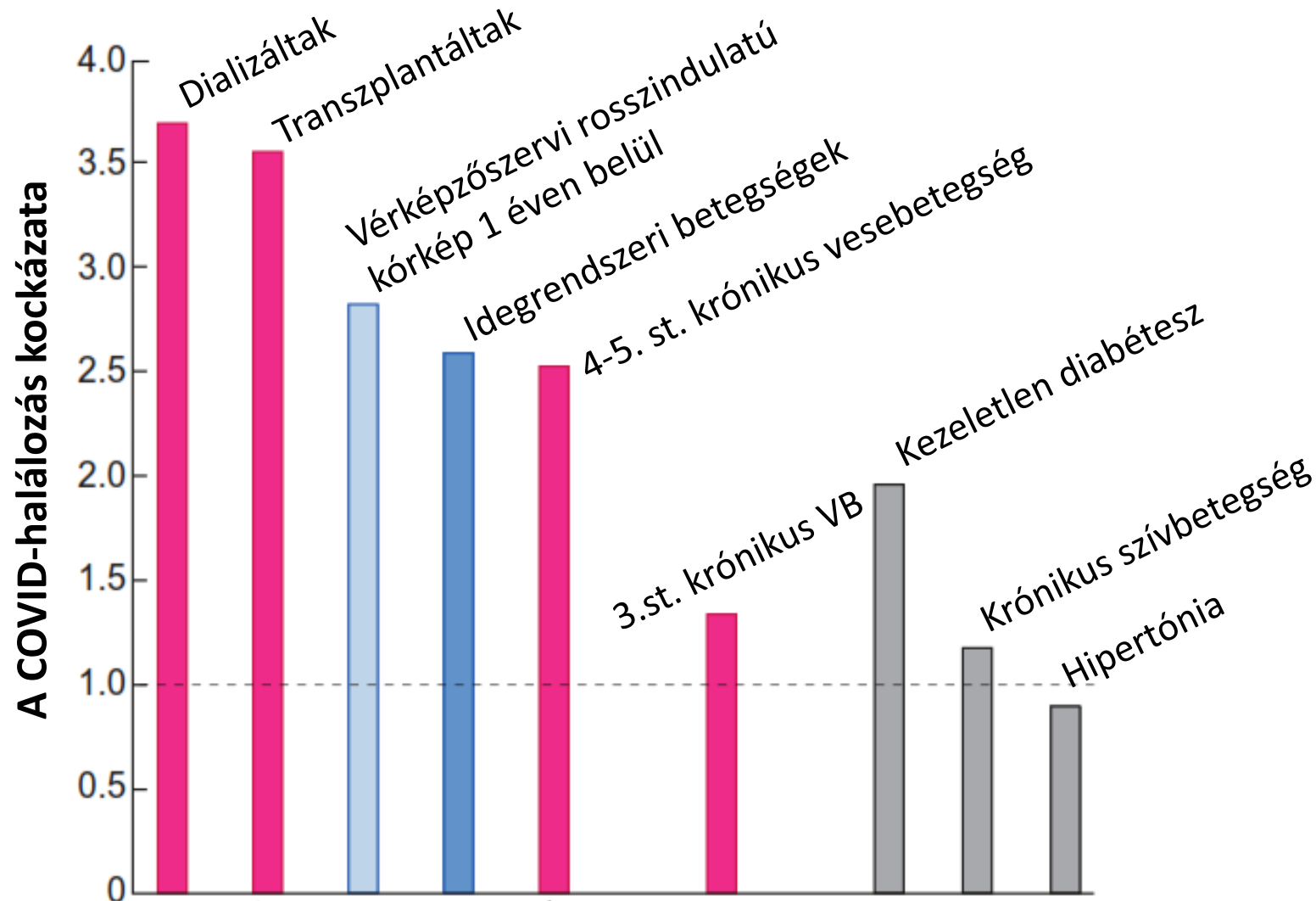
- A dialízis előtti időszakban a veséket károsító ún. alapbetegségekkel és -jó esetben- az azokhoz való alkalmazkodással, kezeléssel, rossz esetben a szövődeményekkel és azok kezelésével kapcsolatosak.
- Egy példa : „jó esetben” a hipertóniás vagy a cukorbeteg rendszeren szedi a gyógyszereit, előírt étrendjét-életmódját betartja. Ez bizonyos együttműködési terhet jelent, de nem alakulnak ki súlyos szövődemények, a teher elviselhető. Ez az a csoport, ahol akár a „teljes élet” is élhető.
- „Rossz esetben” az elégtelen gyógyszeres kezelés és/vagy az étrend be nem tartása, a hanyag életvitel (dohányzás, alkohol, elhízás) miatt már korán kialakulnak a súlyos szövődemények (végtagvesztés, bénulás, szív- és májelégtelenség, látásromlás-vakság).
- Mindehhez társul a veseműködés kritikus csökkenésének idején a dialízis, ami nem ritkán a korábbi munka elvesztését jelenti, és általában heti háromszori szállítást, társakkal való együttlétet, együttes utazást feltételez – ennek minden nehézségével és veszélyével.

A COVID-19 járvány és a vesebetegség

- A járvány miatt a nem dializált vesebetegek gondozási megjelenéseinek száma csökkent, részben a lezárások miatt, részben azonban a fertőzéstől való félelem miatt. Ezt, ahol lehetett, telefonos kapcsolattartással (beteg, hozzátartozó, háziorvos) kompenzálták az ellátók.
- A heti rendszerességgel centrumban hemodializált (művese kezelt) betegeknek hetente két-háromszor továbbra is meg kellett jelenniük a kezeléseken, szoros kontaktusban a betegtársakkal a szállító autókban. Dícséretükre legyen mondva, hogy a maszkviselést betartva nem fertőzték egymást a kezeléseik során sem.
- A hasi dialízist (peritoneális dialízis) végzők tapasztalhatták most az otthoni kezelés előnyeit : nem kellett kimozdulniuk, nem voltak extra veszélynek kitéve.
- Ezzel együtt sajnos országosan magas volt a művese kezelték között a COVID fertőzések és a halálozások aránya is. A jelenség világméretű.

COVID halálások és vesebetegség

17 millió COVID-halálzás adatainak feldolgozásából

- Az ún. Global Burden of Disease együttműködési munkacsoport adatai szerint 2020-ban világszerte
- a krónikus vesebetegség volt a súlyos kimenetelű Covid 19 infekció vezető kockázati tényezője, minden korosztályban.
- A COVID miatt elhunyt dializált és vesetranszplantált betegek száma messze meghaladta a rosszindulatú vérképzőszervi betegek arányát is.
- Mielőbbi szervezett vakcinálásuk indokolt